

TARTU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGU

Fond 138

PERLITZ, HARALD GOTTFRIED

Inventariniimistu

1924-1996

Sissejuhatus

Perlitz, Harald Gottfried (12. juuni 1889 Tallinn – 4. juuli 1972* Stockholm),
füüsik, *dr. phil. nat.*, TÜ professor

Harald Perlitz sündis 12. juunil 1889 Tallinnas parkali pojana. Omandanud 1908 Peterburis gümnaasiumihariduse, jätkas ta samas linnas ka kõrgkooliõpinguid. Peterburi ülikooli füüsika-matemaatikateaduskonna lõpetas H. Perlitz 1912. aastal 1. järgu diplomiga füüsika alal. Veel mõneks ajaks jäi H. Perlitz seotuks sealse ülikooliga, saades teadustöökse ettevalmistamise võimaluse. 1914. a. suvesemestril täiendas ta oma teadmisi teoreetilise ja matemaatilise füüsika alal Müncheni ülikoolis. Edasise töö katkestas Esimene maailmasõda, mis paiskas noore teadlase koguni mitmele rindele – esialgu meteoroloogi ja gaasisõjatehnikuna Vene armeesse, seejärel läänerrindele Inglismaale. Sõja lõppedes jõudis H. Perlitz Briti koloneli auastmes keerukaid teid pidi tagasi kodumaale.

Tartus valiti ta kohe siin hiljuti tegevust alustanud emakeelse ülikooli teoreetilise füüsika dotsendi (1921) ja hiljem sama ala professori kohale (1935). 1934. aastast juhatas H. Perlitz vastloodud teoreetilise ja tehnilise füüsika laboratooriumi tööd. Koondades enda ümber grupi noori (Endel Aruja, Villem Koern, Georg Mets, Albrecht Altma jt.), hakkasid nad intensiivselt tegelema metallide ja nende sulamite uurimisega, pannes sellega aluse röntgenstruktuuri uuringutele Tartus. Kõigist selle uurimisgrupi liikmetest said hiljem nimekad teadlased.

H. Perlitzi teadustöö põhitemaatikaks kujunes ainete kristallstruktuuri uurimine. Sel eesmärgil viibis ta korduvalt mitmes Euroopa riigis teaduskomanderingul (Rootsi, Saksamaa, Prantsusmaa, Soome jm.). Oma rohkete töödega välismaa teaduslikus kirjanduses sai ta rahvusvaheliselt tuntud teadlaseks, mis aitas kaasa Tartu ülikoolile hea maine loomisele.

Õppe- ja teadustöö kõrval aitas Harald Perlitz innukalt kaasa EV Tartu ülikooli väljaarendamisel. Ta oli matemaatika-loodusteaduskonna sekretär ja dekaan ning alates 1936 ülikooli majandusprorektor.

Oma viimaselt väliskomanderingult 1940. a. enamlaste poolt okupeeritud Eestisse H. Perlitz enam ei naasnud, vaid jäi koos abikaasaga Rootsi, olles seal esimesi Eesti pagulasi. Saabunud sõjaolukorra tõttu oli esialgu raskusi erialase töö leidmisega, mida näitab ka tema arvukas kirjavahetus paljude maade ülikoolide ja instituutidega. 1943. a. sai H. Perlitz teadusliku uurija koha Chalmersi Tehnikaülikoolis Göteborgis, kus ta töötas 1945. aastani. Järgnevad aastad kuni pensionile siirdumiseni (1957) oli H. Perlitz ametis Stockholmi Lumalampa firmas, kus ta oli spektro- ja röntgenograafilise osakonna juhatajaks. 1957. aastal jätkas H. Perlitz oma tegevust Ankara ülikoolis füüsika professorina, kus ta asutas välismaa abiga täiesti uue aatomstruktuuri ja röntgenograafilise laboratooriumi ning juhendas peamiselt teaduslikul alal edasitöötajaid. Türgimaalt saabus ta tagasi Rootsi oma vanaduspuhkust pidama alles 1970. aasta alguses 80-aastasena.

* Eesti teatmeteoste andmeil on H. Perlitzi surmadaatumiks 4. juuli 1973.

Oma otsese kutsetöö kõrval võttis prof. Perlitz suure hoole ja innuga osa eestlaskonna tegevusest võõrsil. Kuni Ankarasse siirdumiseni oli ta Rootsi pagulaskonnas üks kesksemaid kujusid. Koos Läti ja Leedu esindajate F. Balodise ja J. Scheyniusega pöördus ta juba 1943.a. maailma avalikkuse poole seoses Balti riikide okupeerimisega. Ta oli Eesti Komitee ja Eesti Rahvusfondi üks asutajaid ja mitmeid aastaid ka esimees, Eesti Teadusliku Seltsi juhatuse liige, Eesti Liberaal-Demokraatliku Koondise esimees, EELK Stockholmi Pihtkonna üks asutajaid ja selle esimese nõukogu esimees, Balti Humanistliku Ühingu nõukogu liige, aktiivselt osa võtnud nii Eesti Rahvusnõukogu, kui ka Balti Komitee tegevusest ning valitud mitmete seltside auliikmeks.

Harald Perlitz suri 4. juulil 1972 Stockholmis. Lahkunu soovi kohaselt hajutati tema tuhk Metsakalmistu Mälestushiiel.

Lugupidamisest H. Perlitzi kui tubli eestlase vastu, kes oli olnud sõjamees, teadusemees, poliitiline võitleja ning pagulasaastatel üks neist vähestest, kes inimesi suutis ühendada, ehk H. Perlitzi enda sõnul “olnud tsemendiks kivide vahel”, lasid kolleegid, kaasvõitlejad, õpilased ja sõbrad kunstnik Ernst Jõesaarel 1949. a. valmistada tema büsti, mis hiljem valati pronksi ning kingiti talle 1957. a. Eesti Komitee auliikmeks valimise puhul.

Nende sooviks oli, et see büst kord Tartu ülikooli ehiks.

Pärast Eesti taasiseseisvumist anti prof. Perlitzi abikaasa Anna Perlitzi soovil ning Eesti Teadusliku Seltsi Rootsis ja Balti Arhiivi poolt (vahendaja Kaljo Käärrik) 1996.a. prof. Harald Perlitzi pronksbüst ja tema pagulasaastate tööd ning kirjavahetus, mille hulgas on ka üksikuid varasemaid kirju, Tartu ülikoolile säilitamiseks.

H. Perlitzi varasemast, EV Tartu ülikooli tööperioodist leidub tema kirjavahetust ning muid materjale seoses H. Perlitzi tegevusega TÜ teoreetilise ja tehnilise füüsika laboratooriumi juhatajana TÜ Füüsikaosakonna arhiivifondis (F 55, nim.7).

SISUKORD

I	Biograafilised materjalid	1
II	Teenistuslikud paberid	2
III	Ettekanded, kõned, artiklid, töömaterjalid	
	1. Erialased	2
	2. Eestimaa ajalugu käsitlevad ja pagulaspoliitilised	3
	3. Tähtpäevalised	5
IV	Kirjavahetus	
	1. Perekondlik kirjavahetus	6
	2. H. Perlitzi kirjad	
	2.1. Kirjad asutustele ja organisatsioonidele	8
	2.2. Kirjad eraisikutele	10
	3. Kirjad H. Perlitzile	
	3.1. Asutuste ja organisatsioonide kirjad	18
	3.2. Eraisikute kirjad	20
V	Fotod	25
VI	Teiste isikute materjalid	25

I Biograafilised materjalid

- 1 Harald ja Anna Perlitzi elulookirjeldused, H. Perlitzi teadustööde nimestikud. Masinakirjal. koopiad.
[1940, 1946]
11 l.
Ingl. k.
- 2 Harald Perlitzi dokumendid: Rootsi pass, koopiad passipiltidest, tõend Rootsi kodakondsuse kohta.
1946-1996
21 l.
Rootsi k.
- 3 Harald ja Anna Perlitzi kirjavahetus erinevate ametkondadega Ameerikasse emigreerumise küsimuses. Masinakirjas. Koopiad ja originaalid.
1940-1945
23 l.
Ingl., rootsi, eesti k.
L. 19-20: andmed H. ja A. Perlitzi lähedaste kohta.
- 4 Auaadress Harald Perlitzile Eesti Komitee auliikmeks nimetamise puhul; õnnitlus koos annetajate nimestikuga H. Perlitzist vastvalminud büsti puhul. Rullümbrises ja koopiad.
17. sept. 1949, 25. märts 1957
3 l. + koopiad
Lisa: Rullümbrises artikkel *Eesti Komitee 40-aastane* //Teataja, 17.03.1984.
- 5 Harald Perlitz in memoriam. V. Koerni ja E. Aruja kirjutatud nekrooloogid ning surmakuulutused Rootsi ajalehtedes. Koopiad.
1972
4 l.
Eesti ja rootsi k.
- 6 Eesti Teadusliku Seltsi Rootsis ja Balti Arhiivi kinkekiri Tartu Ülikoolile prof. Harald Perlitzi pronksbüsti, tema tööde ja kirjavahetuse üleandmise kohta.
29. mai 1996
1 dokument

Säiliku nr.	Kirje
7	<p>Perlitz, H. Luuletused jm. kirjutised. Käsi- ja masinakirjas. 1948-1954 5 l. Eesti ja saksa k.</p>

II Teenistuslikud paberid

- 8 Materjalid Harald Perlitzi teenistuse kohta Tartu ülikoolis: dokumendid TÜ korraliseks professoriks esitamise ja prorektoriks valimise kohta; kirjavahetus TÜ valitsuse ja rektoraadiga erinevatest TÜ ametitest vabastamise, toetuse saamise jm. küsimustes. Masinakirjal. koopiad allkirjadega.
 [1935?]-1939
 24 l.
- 9 Harald Perlitzi Saksamaa komandeeringu materjalid: taotlused, soovituskiri Saksamaalt, aruanne reisispendiumi kasutamise kohta jm. Masinakirjas allkirjadega. Koopiad ja originaalid.
 24. mai-19. sept. 1938
 10 l.
 Eesti ja saksa k.
- 10 Harald Perlitzi kirjavahetus TÜ-ga seoses Stockholmi komandeeringuga ja tema vabastamisega oma ametikohalt TÜ-s. Originaalid ja koopiad allkirjaga. Masinakirjas.
 20. juuni-16. okt. 1940. Stockholm, Tartu.
 22 l.
 L.8-9: kiri H. Riikojale.
 L. 11-12: kiri V. Koernile.

III Ettekanded, kõned, artiklid, töömaterjalid

1. Erialased

- 11 Perlitz, H.
 Füüsikalaboratooriumidest Prantsusmaa ülikoolides.
 Äratrükk ajakirjast *Loodus* nr. 8, 1924.

Säiliku nr.	Kirje
12	Harald Perlitzi töömaterjalid metallide ja nende sulamite kohta. 1940. a-d 3 mappi Mapp 1: Hammarbylampan a/b-le saadetud uurimistulemused. Märts-juuni 1941.
13	Perlitz, H., Aruja, E. A Redetermination of the Crystal Structure of Lithium. Separaat ajakirjast <i>Philosophical Magazine</i> , Ser. 7, vol. XXX, p. 55, July 1940.
2. Eestimaajalugu käsitlevad ja pagulaspoliitilised	
14	Perlitz, H. Estland. Land und Volk. Masinakirjas. [1942-1943?] 81 l. Saksa k.
15	Perlitz, H. Den estniska kyrkans martyrium under sovjetväldet 1940/1941. Stockholm, 1943. 2 mustandvarianti. Masinakirjas. 43 l. Rootsi k.
16	Perlitz, H. Den estniska kyrkans martyrium under sovjetväldet 1940/1941. Kirjastusleping, kirjavahetus, ajalehelõigendid jm. Masina- ja käsikirjas 1943-1944 23 l. Rootsi, ingl., saksa k. L. 8: Sten Karlingi tänukaart; l. 9: piiskop J.E. Mülleri tänukaart; l. 11: B.D. Assarssoni tänukiri; l. 17-20: A.R. Cederbergi, S. Curmani, S. Hellstedti, N. Beskowi nimekaardid koos tänuga H. Perlitzile.
17	[Perlitz, H.] The Illusion of the Russian Baltic Trade. Masinakirjaline mustand. I.a. [1943?] 8 l. Ingl. k.

Säiliku nr.	Kirje
18	<p>Perlitz, H., Balodis, F., Scheynius, I.J. Pöördumine maailma avalikkuse poole seoses olukorraga Eestis, Lätis ja Leedus. Masinakirjas käsikirjal. parandustega, trükitud, ajalehelõigendid. 1943 43 l. Saksa, rootsi, ingl., eesti k.</p>
19	<p>Perlitz, H. Ester i Sverige. Ettekanne Göteborgi ülikooli üliõpilasseltsis. Masinakirjal. mustand. 1945 13 l. Rootsi k. L.1: Göteborgi ülikooli üliõpilasseltsi kutse. H. Perlitzi allakriipsutuste ja märkustega.</p>
20	<p>Perlitz, H. Eesti pagulasliberaale ja Rootsi rahvaerakonda Folkpartiet puudutavad artiklid ja sõnavõttud. Masina- ja käsikirjal. mustandid. 1940.a-te lõpp-1950. a-d 44 l. Eesti ja rootsi k.</p>
21	<p>H. Perlitzi kõned jm. materjalid Eesti pagulasorganisatsioonide kohta. Masina- ja käsikirjas, mustandid, trükis. 1951-1955, 1968 28 l. Eesti, rootsi, ingl. k.</p>
22	<p>Perlitz, H. Eesti Rahvusfondis peetud kõned ERF-i tegevusest ja rahvusvahelisest poliitilisest olukorrast. Masinakirjas. 1952 6 l.</p>

Säiliku nr.	Kirje
23	<p>H. Perlitzi tegevust organisatsioonis <i>Congrès pour la Liberté de la Culture</i> kajastavad materjalid: kirjavahetus, programmid, tegevuse aruanded, trükised jm. Masina- ja käsikirjas.</p> <p>Originaalid ja koopiad. 1950-1956 98 l. Ingl., pr., saksa, eesti k. L. 36: Eesti ajakirjandus vabas maailmas. Nimestik. L. 42: Juhan Nõmmiku kiri koos nimestikuga eesti kunstnikest paguluses. 1953. L. 60: Eesti pagulasteadlaste nimekiri. Koost. H. Perlitz. L. 76: Otto Webermanni kiri koos nimekirjaga eesti teadlastest paguluses. 1953. L. 93: Nimekiri eesti pagulaskirjanikest. Saatnud V. Uibopuu. Sks. k.: Kongress für Freiheit der Kultur, ingl. k.: Congress for Culture Freedom.</p>

3. Tähtpäevalised

- 24 Perlitz, H.
Eesti Vabariigi tähtpäevade tähistamise jt. pidulike sündmuste puhul kirjutatud kõned ja artiklid. Masina- ja käsikirjal. mustandid.
[1943?]-1954
68 l.
Eesti ja rootsi k.
- 25 Perlitz, H.
Stockholmi eesti koolide aktustel peetud kõnede mustandid.
Käsi- ja masinakirjas.
1947-1955
40 l.
Eesti ja rootsi k.
L. 39: Eesti Komitee Eesti Koolide Toetuskapitali korjanduse blankett.
- 26 Perlitz, H.
Tartu ülikooli aastapäevade puhul peetud kõnede mustandid.
Käsi- ja masinakirjas.
1951, 1953, i.a.
30 l.
Eesti ja rootsi k.
Kõnel l. 28-30 pd. lõpp.

Säiliku nr.	Kirje
27	<p>Perlitz, H. Eesti Teadusliku Seltsi Rootsis 10. aastapäeva puhul peetud kõne universumi tekke ja tuleviku kohta. Masinakirjal. mustand ja töömaterjalid. [1955?] 63 l. Töömaterjalid ingl., saksa, rootsi k. L. 46: H. Perlitzi kiri prof. George Gamow'le. 1.07.1955.</p>
28	<p>Perlitz, H. Tervituskõned juubelite jt. pidulike ürituste puhul. Masinakirjal. mustandid. 1947-1956, i.a. 26 l. Eesti, saksa, rootsi k. Joh. Aavik, Juhan Aavik, piiskop J. Kõpp, H. Rebane, A. Rei, J. Steinmann, korp! Vironia, EÜS, ERF, ERN jt.</p>
29	<p>Perlitz, H. Mälestus- ja matusekõned. Masinakirjal. mustandid käsikirjal. parandustega. 1951-1956 9 l. J. Uluotsa surma-aastapäev, Jaan Kopvillem, A. Mathiesen, Richard Saving, metropoliit Aleksander, Rudolf Penno.</p>

IV Kirjavahetus

1. Perekondlik kirjavahetus

- 30 Perlitz, Harald
8 kirja Angela Jaschekile. Masinakirjakoopiad allkirjaga.
13. nov. 1946-14. juuli 1948. Stockholm.
8 l.
Saksa k.
A. Jaschek– H. Perlitzi onu/täditütar
- 31 Perlitz, Harald
3 kirja [Heinrich Luht'ile]. Masinakirjakoopiad allkirjaga.
14. mai 1942-26. apr. 1943. Stockholm.
5 l.
L.5: H. Perlitzi abikaasa Anna tervitus oma isale.

Säiliku nr.	Kirje
32	<p>Perlitz, Harald 1 kiri Härm Luht'ile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 11. juuni 1949. Stockholm. 1 l. Härm Luht - Anna Perlitzi vend.</p>
33	<p>Perlitz, Harald 1 kiri Victor Luht'ile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 9. juuni 1945. Stockholm. 1 l. Victor Luht - Anna Perlitzi vend. Vt. ka s. 91.</p>
34	<p>Perlitz, Harald 3 kirja [Erich Perlitzile]. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 15. juuni 1942-10. märts 1943. Stockholm. 3 l. Erich Perlitz - H. Perlitzi vend.</p>
35	<p>Perlitz, Harald 35 kirja Mathilde Louise Perlitzile. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 29. mai 1949-24. aug. 1951. Stockholm. 36 l. Mathilde Louise Perlitz – H. Perlitzi ema.</p>
36	<p>Perlitz, Harald 1 kiri [Richard Perlitzile]. Masinakirjakoopia allkirjaga. 7. dets. 1942 1 l. Richard Perlitz – H. Perlitzi vend.</p>
37	<p>Perlitz, Harald 12 kirja Erika Schäferile. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 31. aug. 1945-13. juuli 1949. Stockholm. 16 l. Saksa, rootsi, ingl. k. Erika Schäfer – H. Perlitzi õde</p>
38	<p>Perlitz, Harald 7 kirja Lydia ja Anatoli Sinkelile. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 15. okt. 1945-13. mai 1951. Stockholm. 7 l. Saksa k. Lydia Sinkel – H. Perlitzi õe/vennatütar</p>

Säiliku nr.	Kirje
39	Jaschek, Angela 1 kiri Harald Perlitzile. 1946 1 l. Saksa k. H. Perlitzi onu/täditütar
40	Perlitz, Mathilde Louise 3 kirja Harald Perlitzile. Juuni 1949-19. sept. 1951. Fellbach b. Stuttgart. 13 l. L. 4-13: kirjafragmendid. M. L. Perlitz – H. Perlitzi ema.
41	[Schäfer?], Erwin 2 kirja Anna ja Harald Perlitzile. 15. dets. 1946, 5. märts 1951. Fellbach b. Stuttgart. 2 l. Saksa k. E. Schäfer - H. Perlitzi õepoeg.
42	Sinkel, Lydia ja Anatoli 4 kirja Harald Perlitzile. Käsikirjas ja masinakirjas allkirjaga. 8. okt. 1946, 23. märts 1947, i.a. Bayreuth, Bremen. Eesti, pr. k. Kirjadel 2,3 pd. algus.

2. H. Perlitzi kirjad

2.1. Kirjad asutustele ja organisatsioonidele

43	Perlitz, Harald
2 kirja Majandusministeeriumile väärtpaberite registreerimiseks.
Masinakirjakoopiad.
19. juuli 1940. Tallinn.
2 l.
44	Perlitz, Harald
1 kiri The Reader's Digest Association'ile.
Masinakirjakoopia allkirjaga.
3. märts 1941. Stockholm.
1 l.
Ingl. k.

Säiliku nr.	Kirje
45	<p>Perlitz, Harald 1 kiri Geisslingeni Rahvuslikule Komiteele. Masinakirjakoopia allkirjaga. 26. mai 1946. Stockholm. 1 l.</p>
46	<p>Perlitz, Harald 1 kiri United Europe Committee'le. Masinakirjas allkirjaga. 13. apr. 1947. Stockholm. 1 l. Ingl. k.</p>
47	<p>Perlitz, H. 1 kiri LAV saatkonnale Rootsis. Masinakirjakoopia allkirjaga. 15. nov. 1947. Stockholm. 1 l. Ingl. k. Info V. Muld'i kohta.</p>
48	<p>Perlitz, Harald 1 kiri Göttingeni Arbeitskreis'ile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 22. okt. 1949. Stockholm. 1 l. Saksa k.</p>
49	<p>Perlitz, Harald 1 kiri U. S. National Museum'ile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 3. nov. 1952. Stockholm. 1 l. Ingl. k. Kirjal: U.S. Natural Museum.</p>
50	<p>Perlitz, Harald 1 kiri U.S. Atomic Energy Commission'ile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 27. dets. 1952. Stockholm. 1 l. Ingl. k.</p>

Säiliku nr.	Kirje
51	<p>Perlitz, Harald 1 kiri Geological Survey of the United States'ile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 27. dets. 1952. Stockholm. 1 l. Ingl. k.</p>
52	<p>Perlitz, Harald 1 kiri J.R. 200 Sõprusühingu juhatusesele. Masinakirjakoopia allkirjaga. 19. jaan. 1954. Stockholm. 1 l. J.R.-Jalaväerügement</p>
53	<p>Perlitz, Harald 6 kirja Committee on Science & Freedom'ile. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 17. apr. 1955-20. nov. 1956. Stockholm. 4 l. Ingl. k. Adresseeritud George Polanyile.</p>

2.2. Kirjad eraisikutele

- 54 Perlitz, Harald
54 kirja Endel Arujale. Masinakirjakoopiad allkirjaga.
[sept.-okt. 1940]-3. dets. 1948. Stockholm.
76 l.
Eesti, ingl. k.
L.4,7: koopiad kirjadest konsul J. Kaivile. Masinakirjas. 22.08.1941, 11.05.1941.
L.12-19: kirjad Kadri Adlerile. Masinakirjakoopiad. 25.12.1941, 3.06.1942.
L.13: kiri minister A. Varmale. Masinakirjakoopia. 25.12.1941.
L.16: kiri Irma Rantavaarale. Masinakirjakoopia. 31.05.1942.
L.18: kiri Tiia Tint'ile. Masinakirjakoopia. 3.06.1942.
- 55 Perlitz, Harald
60 kirja Endel Arujale. Masinakirjakoopiad allkirjaga.
24. veebr. 1949-5. mai 1957. Stockholm.
68 l.
L. 15: väljavõtted prof. W.K. Matthews'i kirjast prof. Suitsule. 3.03.1950.
Masinakirjakoopia.
L. 62: kiri *Teataja* 1e. Masinakirjakoopia. 19.03.1956.

Säiliku nr.	Kirje
56	<p>Perlitz, Harald 1 kiri P.P. Ewaldile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 7. sept. 1942. Stockholm. 2 l. Saksa k.</p>
57	<p>Perlitz, Harald 1 kiri Fricis Gulbisele. Masinakirjakoopia allkirjaga. 18. märts 1946. Stockholm. 1 l. Saksa k. Autoril märgitud ekslikult: Francis Gulbis.</p>
58	<p>Perlitz, Harald 4 kirja F. Hallale. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 8. dets. 1940-20. jaan. 1946. Stockholm. 5 l. Saksa k.</p>
59	<p>Perlitz, Harald 1 kiri P. Hansenile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 11. juuli 1949. Stockholm. 1 l.</p>
60	<p>Perlitz, Harald 1 kiri hr. Hasselbladdile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 27. mai 1954. Stockholm. 1 l. Saksa k.</p>
61	<p>Perlitz, Harald 3 kirja prof. J.A. Hedvallile. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 2. aug. 1945-12. sept. 1946. Stockholm. 3 l. Rootsi k.</p>
62	<p>Perlitz, Harald 1 kiri H. Jaaksonile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 11. nov. 1942. Stockholm. 2 l.</p>
63	<p>Perlitz, Harald 2 kirja L. Juskele. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 13. juuni, 23. juuni 1952. Stockholm. 2 l.</p>

Säiliku nr.	Kirje
64	<p>Perlitz, Harald</p> <p>2 kirja Alfred Kalmule. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 2. okt. 1944, i.a. Göteborg, Stockholm. 2 l.</p>
65	<p>Perlitz, Harald</p> <p>1 kiri W.G. Kannuluigele. Masinakirjakoopia allkirjaga. 21. juuni 1946. Stockholm. 1 l. Ingl. k.</p>
66	<p>Perlitz, Harald</p> <p>3 kirja Edgar Kantile. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 4. okt. 1941-10. nov. 1942. Stockholm. 5 l. Saksa ja eesti k. Järelepärimine omaste kohta. E. Kant-TÜ rektor nendel aastatel.</p>
67	<p>Perlitz, Harald</p> <p>1 kiri K. Karusele. Masinakirjakoopia allkirjaga. 22. sept. 1945. Stockholm. 1 l. Ingl. k.</p>
68	<p>Perlitz, Harald</p> <p>1 kiri P. Keresele. Masinakirjakoopia allkirjaga. 3. juuli 1944. Göteborg. 1 l.</p>
69	<p>Perlitz, Harald</p> <p>3 kirja Ernst Kilksonile. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 19. apr. 1946-25. okt. 1952. Stockholm. 3 l. E. Kilkson- füüsik.</p>
70	<p>Perlitz, Harald</p> <p>1 kiri Helga Kivarile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 27. märts 1947. Stockholm. 1 l.</p>
71	<p>Perlitz, Harald</p> <p>2 kirja Villem Koernile. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 13. märts-14. mai 1942. Stockholm. 4 l.</p>

Säiliku nr.	Kirje
72	Perlitz, Harald 1 kiri Aleksander Kolk'ile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 3. okt. 1945. Stockholm. 1 l.
73	Perlitz, Harald 1 kiri hr. Köstnerile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 2. dets. 1951. Stockholm. 1 l.
74	Perlitz, Harald 4 kirja M[ax] v. Lauele. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 7. dets. 1940-4. mai 1941. Stockholm. 5 l. Saksa k.
75	Perlitz, Harald 2 kirja Woldemar Lindquistile. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 11. aug., 13. sept. 1944. Göteborg. 2 l. Rootsi k.
76	Perlitz, Harald 1 kiri dr. Folke Lindstrandile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 30. apr. 1945. Stockholm. 1 l. Rootsi k.
77	Perlitz, Harald 1 kiri A[ndres] Mathiesenile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 4. märts 1952. Stockholm. 1 l.
78	Perlitz, Harald 1 kiri Robert C. McMasterlile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 10.märts 1952. Stockholm. 1 l. Ingl. k.
79	Perlitz, Harald 1 kiri Hans Millerile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 7. dets. 1944. Göteborg. 1 l.

Säiliku nr.	Kirje
80	Perlitz, Harald 3 kirja Villiam Muld'ile. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 12. okt. 1944-8. jaan. 1945. Göteborg. 3 l.
81	Perlitz, Harald 1 kiri [Julius?] Mägistele. Masinakirjakoopia allkirjaga. 25. okt. 1952. Stockholm. 1 l.
82	Perlitz, Harald 1 kiri Rauf Nasuhoglule. Masinakirjakoopia allkirjaga. 15. mai 1972. Nacka. (Rootsi). 1 l. Ingl. k.
83	Perlitz, Harald 1 kiri prof. B. Nermanile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 20. dets. 1944. Göteborg. 1 l. Rootsi k.
84	Perlitz, Harald 3 kirja V[ladimir] Paavelile. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 16. mai 1941-22. jaan. 1942. Stockholm. 3 l.
85	Perlitz, Harald 1 kiri V[oldemar] Palmile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 11. mai 1969. Ankara. 2 l. Sisaldab H. Perlitzi CV-d.
86	Perlitz, Harald 1 kiri [August] Parisele. Masinakirjakoopia allkirjaga. 11. mai 1942. Stockholm. 2 l.
87	Perlitz, Harald 16 kirja Adolf Partsile. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 20. juuli 1962-19. dets. 1971. Ankara, Nacka. 19 l.

Säiliku nr.	Kirje
88	Perlitz, Harald 2 kirja H[jalmar?] Pöhlile. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 14. mai, 10. aug. 1942. Stockholm. 2 l.
89	Perlitz, Harald 2 kirja kolonel A. Rattistele. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 27. mai-2. juuni 1948. Stockholm. 2 l.
90	Perlitz, Harald 20 kirja H.E. Ronimoisile. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 10. nov. 1943-28.mai 1956. Göteborg, Stockholm. 20 l.
91	Perlitz, Harald 1 kiri V. Roovereale. Masinakirjakoopia allkirjaga. 9. mai 1945. Stockholm. 1 l.
92	Perlitz, Harald 4 kirja Gösta Siljeholmile. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 12. okt. 1944-17. jaan. 1945. Göteborg. 4 l. Rootsi k.
93	Perlitz, Harald 1 kiri Elisabeth Girard de Soucanton'ile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 28. juuni 1952. Stockholm. 1 l. Saksa k.
94	Perlitz, Harald 1 kiri Håkan Sternerile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 20. dets. 1944. Göteborg. 1 l. Rootsi k.
95	Perlitz, Harald 1 kiri J. Sörrale. Masinakirjakoopia allkirjaga. 13. sept. 1953. Stockholm. 1 l.

Säiliku nr.	Kirje
96	Perlitz, Harald 13 kirja L. Tokodyle. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 6. okt. 1940-2. märts 1957. Stockholm. 23 l. Saksa k.
97	Perlitz, Harald 1 kiri K. Townleyle. Masinakirjakoopia allkirjaga. I.a. Stockholm. 1 l. Ingl. k.
98	Perlitz, Harald 1 kiri V. Uibopuule. Masinakirjakoopia allkirjaga. 10. märts 1952. Stockholm. 1 l.
99	Perlitz, Harald 3 kirja Ernst Urmile. Masinakirjakoopiad allkirjaga. 19.märts 1945-31. juuli 1948. Göteborg, Stockholm. 3 l.
100	Perlitz, Harald 1 kiri P. Urvandile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 22. jaan. 1945. Göteborg. 1 l.
101	Perlitz, Harald 1 kiri Eduard Vallastele. Masinakirjakoopia allkirjaga. 2. okt. 1949. Stockholm. 1 l.
102	Perlitz, Harald 1 kiri Juhan Vilmsile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 5. dets. 1946. Stockholm. 2 l. Eesti ja ingl. k.
103	Perlitz, Harald 1 kiri Manfred Vitsut-Wittlichile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 30. apr. 1945. Stockholm. 1 l.

Säiliku nr.	Kirje
104	<p>Perlitz, Harald 1 kiri P. Wieselgrenile. Masinakirjakoopia allkirjaga. [1943?]. Stockholm. 1 l.</p>
105	<p>Perlitz, Harald 4 kirja dr. V. Wranskyle. Masinakirjakoopia allkirjaga. 1. märts 1942-16. nov. 1943. Stockholm, Göteborg. 7 l. Saksa k.</p>
106	<p>Perlitz, Harald 1 kiri hr. Wretbladile. Masinakirjakoopia allkirjaga. 8. juuni 1943. Stockholm. 1 l. Rootsi k.</p>
107	<p>H. Perlitzi kirjavahetus kolleegidega seoses koha taotlemisega maailma erinevate kõrgkoolide ja instituutide juures. Masinakirjas allkirjaga ja käsikirjas. Koopiad ja originaalid. 1940-1941 168 l. Saksa, ingl., pr., rootsi, eesti k. H. Perlitzi kirjad: prof. Kaukole (l. 2-3), prof. Väisäläle (l. 6, 28), prof. Granöle (l. 4, 25), prof. Cederbergile (l. 8-9, 70), V. Wranskyle (l. 80). H. Perlitzile saadetud kirjad: prof. Väisälalt (l.23), prof. Granölt (l. 10, 26), prof. Cederbergilt (l. 65, 73, 74), V. Wranskylt (l. 80), M. Planckilt (l. 119), L. Ramsdelliilt (l. 141).</p>
108	<p>Perlitz, Harald Kutsed 14. juuni mälestusjumalateenistusele. Masinakirjakoopia allkirjaga. 4.-7. juuni 1952. Stockholm. 3 l. Rootsi k. Konsul A.K.H.de Pomianile, parun Georges de Serdicile, dr. Walterile.</p>

3. Kirjad H. Perlitzile

3.1. Asutuste ja organisatsioonide kirjad

- 109 Committee on Science & Freedom
 8 kirja Harald Perlitzile. Masinakirjas allkirjaga.
 2. aug. 1955-1956. Manchester.
 9 l.
 Ingl. k.
 L. 8: Koopia Ungari Szegedi ülikooli telegrammist George Polanyi
 Committee on Science & Freedom'ile.
- 110 Eesti Rahva Muuseumi Arhiivraamatukogu. Tartu.
 1 kiri Harald Perlitzile. Masinakirjas allkirjaga.
 22. apr. 1938. Tartu.
 1 l.
- 111 Flerohopps Bruks Aktiebolag
 1 kiri Harald Perlitzile. Masinakirjas allkirjaga.
 19. dets. 1944. Flerohopp (Rootsi).
 2 l.
 Rootsi k.
 L.2: kiri G. Pääbole. Masinakirjakoopia. 15.12.1944.
- 112 Legation of the Union of South Africa. Stockholm.
 1 kiri Harald Perlitzile. Masinakirjas allkirjaga.
 12. nov. 1947. Stockholm.
 1 l.
 Ingl. k.
 LAV saatkond.
- 113 The Reader's Digest Association. N.Y.
 1 kiri Harald Perlitzile. Masinakirjas allkirjaga.
 8. apr. 1941. [New York].
 1 l.
 Ingl. k.
- 114 Sigma Pi Sigma. Physics Honor Society.
 1 kiri Harald Perlitzile. Masinakirjas allkirjaga.
 9. jaan. 1941. Pennsylvania.
 1 l.
 Ingl. k.
 Alla kirjut. ühingu esimees W.P. Davey.

Säiliku nr.	Kirje
115	Smithsonian Institution. United States National Museum. Washington. 1 kiri Harald Perlitzi. Masinakirjas allkirjaga. 21. nov. 1952. Washington. 1 l. Ingl. k.
116	Sudan Government London Office 1 kiri Harald Perlitzi. Masinakirjas allkirjaga. 27. okt. 1938. London. 10 l. Ingl. k. L. 2-10: inform. materjal ja taotluse vorm School of Science'i füüsika lektori kohale taotlejale.
117	United Europe Committee. London. 1 kiri Harald Perlitzi. Masinakirjas allkirjaga. 18. apr. 1947. London. 2 l. Ingl. k. L.2: infoleht.
118	United States Atomic Energy Commission. Washington. 1 kiri Harald Perlitzi. Masinakirjas allkirjaga. 19. jaan. 1953. Washington. 1 l. Ingl. k.
119	United States Department of the Interior; Geological Survey. Washington. 1 kiri Harald Perlitzi. Masinakirjas allkirjaga. 24. veebr. 1953. Washington. 1 l. Ingl. k.
120	War Department. The Adjutant General's Office. Washington. 1 kiri Harald Perlitzi. Masinakirjas allkirjaga. 13. mai 1948. Washington. 1 l. Ingl. k. H. Perlitzi märkmetega.

3.2. *Eraisikute kirjad*

- 121 Aruja, Endel (1911-), füüsik
62 kirja ja telegrammi Harald Perlitzile. Masinakirjas
allkirjaga ja käsikirjas.
18. dets. 1940-20. dets. 1948. Cambridge, Watford Herts, London jt.
121 l.
Eesti ja ingl. k.
L. 11: koopia K[adri] Adleri kirjast H. Perlitzile. 17.12.1941.
L.16: Irma Rantavaara kiri H. Perlitzile. 27.05.1942.
L. 91-93: koopia kirjast *The Baltic Review* le. Masinakiri. 19.06.1947.
L. 94-98: koopia kirjast ERFi Kirjastustoimkonnale. Masinakiri. 16.06.1947.
H. Perlitzi allakriipsutustega.
E. Aruja töötas TÜ ja TTÜ füüsikainst-s.
- 122 Aruja Endel
83 kirja ja postkaarti Harald Perlitzile.
Masinakirjas allkirjaga ja käsikirjas.
19. jaan. 1949-2. mai 1957. Watford Herts, London, Harefield jt.
131 l.
L. 6: Vaade Ceuta linnale P-Aafrikas.
L. 12-14: Kommentaare ERF Rootsisis 1949/50 eelarve juurde.
L. 32-35: Vastus ERF küsimuslehele 1950/51 töökava asjus.
L.39: E. Aruja vaba aja veetmise (osaline) aruanne. 1950.
L. 55-57: koopia kirjast hr. Lareteile. Masinakiri. 2.11.1951.
L. 58: koopia kirjast H. Rebasele. Masinakiri. 2.11.1951.
L. 60: koopia kirjast *Eesti Häälele*.
L. 65-67: koopia kirjast ERF Rootsisis juhatusele. Masinakiri. 5.01.1952.
L. 96: ERF Inglismaal. Kiri E. Arujale. Masinak. allkirjaga. 4.09.1953. London.
L. 99: Kutse E. Aruja ja Henny Urbeli laulatusele. 31.10.1953.
L. 112 kirjal pd. lõpp.
L. 118: foto E. Aruja abikaasast ja pojast.
- 123 Halla, Franz, prof., Viini Tehnikaülikool
1 kiri H. Perlitzile. Masinakirjas allkirjaga.
19. dets. 1940. Viin.
1 l.
Saksa k.
- 124 Hedvall, J.A., prof. Göteborgi Chalmersi Tehnikaülikool.
4 kirja Harald Perlitzile. Masinakirjas allkirjaga.
15. aug. 1945-12. nov. 1948. Göteborg.
4 l.
Rootsi k.

Säiliku nr.	Kirje
125	Hume-Rothery, W., dr. Inorganic Chemistry Laboratory. University Museum. Oxford. 1 kiri Harald Perlitzile. Masinakirjas allkirjaga. 4. juuli 1947. Oxford. 1 l. Ingl. k.
126	Kalm, A[lfred] 1 kiri Harald Perlitzile. Masinakirjas allkirjaga. 6. okt. 1944. Stockholm. 1 l.
127	Kannuluik, W.G., Melbourne'i ülik. füüsikaosakond 1 kiri H. Perlitzile. Masinakirjas allkirjaga. 21. okt. 1946. Melbourne. 1 l. Ingl. k.
128	Kant, Edgar (1902-1978), majandusgeograaf, TÜ prof. 1 kiri Harald Perlitzile. 3. veebr. 1942. Tartu. 1 l. TÜ rektor sel ajal.
129	Karuse, K. 1 kiri H. Perlitzile. Masinakirjas allkirjaga. 20. aug. 1945. Teheran. 1 l. H. Perlitzi märkmetega.
130	Kilksion, Ernst (1890-1973), füüsik, TÜ füüsikainst. 2 kirja Harald Perlitzile. 8. märts, 27. okt. 1946. Göttingen. 2 l. H. Perlitzi märkmetega.
131	Kivari, Helga 1 kiri Harald Perlitzile. Masinakirjas allkirjaga. 1. märts 1947. Augsburg. 1 l.
132	Koern, Villem (1903-1973), füüsik, TÜ prof. 1 kiri Harald Perlitzile. 8. jaan. 1942. [Tartu]. 1 l.

Säiliku nr.	Kirje
133	Korjus, Veronica 1 kiri Harald Perlitzi. 28. veebr. 1948. [Stockholm]. 1 l.
134	Laue, Max v. (1879-1960), Prof., Kaiser-Wilhelm-Inst. für Physik. Berlin-Dahlen. 2 postkaarti ja 4 kirja Harald Perlitzi. Masinakirjas allkirjaga. 17. dets. 1940-25. apr. 1941. Berliin. 6 l. Saksa k.
135	Lindstrand, Folke, Göteborgi Tehnikaülikool. 2 kirja Harald Perlitzi. Masinakirjas allkirjaga. 27. apr., 8. juuni 1945. Göteborg. 2 l. Rootsi k.
136	Lindquist, Woldemar 3 kirja Harald Perlitzi. Masinakirjas allkirjaga. 9. aug.-14. sept. 1944. Södertälje. 3 l. Rootsi k. L.1: H. Perlitzi märkustega.
137	Lüüs, A[adu] (1878-1967), pediaater, TÜ prof. 1 kiri Harald Perlitzi. 24. okt. 1959. Stockholm. 1 l.
138	Mathiesen, A[ndres] (1890-1955), metsateadlane, TÜ prof. 3 kirja Harald Perlitzi. 8. jaan. 1951-13. märts 1952. Toronto, Juliaborg. 4 l.
139	Miller, Hans 2 kirja Harald Perlitzi. 8. dets., 12. dets. 1944. Loka. 2 l.
140	Muld, Villiam (1914-1984), füüsik, TÜ füüsikainst. 5 kirja Harald Perlitzi. 8. okt. [1944]-27. märts 1945. Visby, Norrköping, Stockholm, Malen. 5 l.

Säiliku nr.	Kirje
141	[Muru, Jaan] (1900-), Kursi koguduse õpetaja 2 kirja Harald Perlitzile. 23. nov. 1935-12. juuni 1936. Kursi. 2 l.
142	Mägiste, J[ulius] (1900-1978), keeleteadl., TÜ prof. 1 kiri Harald Perlitzile. [1952. Stockholm]. 1 l.
143	Nasuhoglu, Rauf, prof., Ankara ülikool 2 kirja Harald Perlitzile. 7. dets. 1971-10. mai 1972. Ankara. 2 l. Ingl. k.
144	Paavel, V[ladimir] (1900-1958), tehnikateadlane 3 kirja Harald Perlitzile. Käsi- ja masinakirjas allkirjaga. 19. juuli-27. dets. 1941. Hornburg, Wernigerode. 4 l.
145	Palm, Voldemar (1905-1992) 5 kirja Harald Perlitzile. [1969-1970]. Lidingö. 5 l.
146	Paris, A[ugust] (1888-1944), keemik, TÜ prof. 1 kiri Harald Perlitzile. Masinakirjas allkirjaga. 2. veebr. 1942. Tartu. 2 l.
147	Parts, Adolf (1904-1996), füsikokeemik, TTÜ prof. 24 kirja Harald Perlitzile. Masinakirjas allkirjaga ja käsikirjas. 19. jaan. 1962-6. nov. 1971. Sydney, Durham, Ryde, Madrid. 25 l.
148	Ronimois, Hans E. (1912-1984), maj. teadlane. 28 kirja Harald Perlitzile. Käsi- ja masinakirjas allkirjaga. 3. nov. 1943-22. mai 1956. Stockholm, London, Vancouver jt. 37 l. L. 32: kaaskiri A. Soomilt. 9.10.1950.

Säiliku nr.	Kirje
149	Siegbahn, Manne (1886-1978), prof., Stockholmi TA Füüsikainstituut. 1 kiri Harald Perlitzi. 28. mai 1942. Stockholm. 2 l. Rootsi k. Vt. ka s. 156.
150	Siljeholm, Gösta 2 kirja Harald Perlitzi. 11. okt., 6. nov. 1944. Stockholm. 2 l. Rootsi k. Blanketil. H. Perlitzi märkmetega.
151	Stintzing, J., Darmstadt Tehnikaülikool. 1 kiri H. Perlitzi. Masinakirjas allkirjaga. 7. mai 1938. Darmstadt. 1 l. Saksa k.
152	Titov, A., Krutkov, J. 1 postkaart H. Perlitzi. 18. nov. 1934. Samarkand. 1 l. Vene k. H. Perlitzi märkmetega.
153	Tokody, L., Prof., Mineral.Abtteilung des Ungarischen Nationalmuseums 14 kirja Harald Perlitzi. Masinakirjas allkirjaga ja käsikirjas. 17. okt. 1940-13. jaan. 1957. Budapest. 16 l. Saksa k.
154	Urm, Ernst 1 kiri Harald Perlitzi. 25. märts 1945. Malmö. 1 l.
155	Vallaste, Eduard 1 kiri Harald Perlitzi. Masinakirjas allkirjaga. 7. okt. 1949. Göttingen. 1 l. H. Perlitzi märkmetega.

Säiliku nr.	Kirje
156	Wransky, Viktor, Sofia Ülik. Füüsikainstituut 4 kirja Harald Perlitzi. Masinakirjas allkirjaga. 26. jaan. 1942-18. juuli 1943. Sofia. 9 l. Saksa k.
157	Öpik, A[rmin] A[leksander] (1898-1983), geoloog ja paleontoloog, TÜ prof. 1 kiri Harald Perlitzi. 15. sept. 1952. Canberra. 2 l. Kirja lõpus H. Perlitzi märkmed.

V Fotod

- 158 Harald Perlitzi portreefoto.
[1960.a-te lõpp?]
1 foto, 2 kserokoopiat
- 159 Harald Perlitz väliseestlaste pidulikel koosviibimistel Rootsis.
[1950. a-te lõpp?]
3 fotot

VI Teiste isikute materjalid

- 160 Horm, Arvo (1913-1996), maj. teadl., ühiskonnategelane.
Külma sõja uued vormid ja meetodid. Ettekanne ERF-i
Esinduskogu koosolekul 14. märtsil 1965. Masinakirjal. paljundus.
- 161 Materjale prof. Erich Jaaksoni kohta: CV, ajalehelõigendid tema
kohta kirjutatud artiklite ja surmakuulutustega jm. Koopiad.
1946-1950
13 l.
Eesti ja rootsi k.
E. Jaakson (1891-1950), TTÜ keemiaprof.
- 162 Informatsiooni sündmustest Eestis. Bülletäänid nr. 1-7.
Masinakirjal. paljundus.
1940-1941
39 l.
Kaljo Kääriku materjalid.

Säiliku nr.	Kirje
163	Kaljo Kääriku keemiaalased artiklid ajalehtedest ja ajakirjadest. Koopiad ja originaalid. 1939-1956 19 l. Rootsi, soome, ingl., saksa k.
164	Saareste, Elmerice Eesti ülikooli süünd ja algaastad. Masinakirjal. paljundus. 1954 15 l. Pühendusega H. Perlitzile.
165	The Situation of the Baltic States during the Second Soviet Occupation of Oct. 1944-Aug. 1945. Masinakirjas. 13 l. Ingl. k. Pd. lõpp Kaljo Kääriku materjalid.
166	Petrogradi rongkäigu ja Eestimaa autonoomia saavutamise mälestusmärk. [Rinnamärk.] 1917. Foto. 2 l. L.2: Kaljo Kääriku kommentaar märgile.

Selles inventarimistust on 166 (sada kuuskümmend kuus) järjest nummerdatud säilikut.

Fondi korrastas ja nimistu koostas raamatukoguhoidja Aili Bernotas.

Tartus, 15. novembril 2002. a.